KMVET

10.2.2017 1/2017
22. vuosikerta
irtonumero 12,90 €

Tulevatko kolmirotueläimet maidontuotantoon?

Sikataloudessa- ja siipikarjataloudessa on jo pitkään suosittu rotupuhtaiden eläinlinjojen sijaan monirotuisia yhdistelmiä. Arkikielessä puhutaan hybrideistä ja kolmirotujalostuksesta. Kaiken taustalla on jo pitkään tunnettu heteroosi-ilmiö (eli suomalaisittain risteytyselinvoima).

Toki yksirotuisuudelle ja rotupuhtaudelle löytyy niin Suomesta kuin maailmalta oma käyttäjä- ja kannattajajoukkonsa. Risteyttämistä vartenkin tarvitaan puhtaiden rotujen jalostusta, jotta on jotain jota risteyttää.

Erityisesti maidontuotannossa rotueläimet ja niiden kauppa on ollut hyvin voimakkaasti eläinten jalostusta ohjaava tekijä. Lihanaudoilla kahden tai useamman rodun risteytykset ovat paljon yleisempiä, erityisesti siksi, että lihanautatuotannossa pystytään hyödyntämään heteroosin myönteiset vaikutukset heti ensimmäisessä sukupolvessa, eikä risteyttäessä tarvitse miettiä lihaksi päätyvän eläimen ominaisuuksien siirtymistä jälkipolville.

Maailmalla kiinnostus kolmiroturisteytyksiin myös maidontuotannossa on kasvamassa. Lypsykarjoissa eläinten hidas kehitys tuotantoikään ja pitkä tuotantokausi hidastavat jalostusta, joten vasta nyt alkaa olla tieteellisesti luotettavia jalostuskokeita kolmirotuisten nautojen tuotantokyvystä ja ennen kaikkea eläinten terveydestä.

Risteytyksillä haetaan usein juuri terveyttä ja kestävyyttä, eikä välttämättä huipputuotosta. Minnesotan yliopiston tuoreen tutkimuksen tulokset ovat lupaavia, sillä risteytyslypsylehmien tiinehtymisprosentti oli parempi kuin puhtailla holsteineilla ja sen seurauksena myös tyhjäpäiviä on vähemmän. Vasikkakuolleisuus oli pienempi ja maidon pitoisuudet parempia. Maidontuotanto väheni, mutta silti tutkimustuloksissa päädyttiin siihen, että kolmirotulehmät tekevät parempaa taloudellista tulosta kuin puhtaat holsteinit.

Tutkimus herättää varmasti kiinnostusta myös suomalaisten maidontuottajien keskuudessa, sillä tuotannon taloudellisuuden parantaminen on erittäin tärkeää tässä markkinatilanteessa ja myös jatkossa. Meidän kannaltamme on myös hyvä, että jalostusorganisaatiot ovat mukana kolmirotujalostuksessa. Viking Genetics (Faba) on ollut eturintamassa ja sillä on lypsylehmien kolmirotujalostukseen oma erillinen yhtiönsä yhdessä ranskalaisen kumppanin kanssa.

Ihmiset ja eläimet liikkuvat

Tarttuvista eläintaudeista tiedottaminen saattaa vaikuttaa joistakin jankuttamiselta, mutta muutakaan ei voi. Maiden välisiä rajoja ei voi sulkea ja ihmiset, eläimet ja tavarat matkaavat yhä kiihtyvässä tahdissa maasta toiseen.

Siksi jatkuva muistuttaminen eläintautien vaaroista on pakollista, mutta erityisen tärkeää silloin, kun jokin akuutti riski on päällä. Siksi Suomen Sikayrittäjien ja tuottajajärjestön tempaukset afrikkalaisen sikaruton vaarojen tiedottamisesta ovat erittäin tärkeitä.

Merkittävä osa ihmisistä ei seuraa tämänkaltaisia asioita tiedotusvälineiden kautta eikä ymmärrä riskin suuruutta, joten heille asia tulee kertoa siellä, missä ihmiset ovat. Tiedotus Viroon matkustavien laivojen satamissa on tästä syystä äärettömän tärkeää.

PENTTI TÖRMÄ
päätoimittaja

Tässä numerossa

Terveys ja hyvinvointi

8 Ihmisen toiminta tuottaa yhä uusia eläintautiriskejä
20 Tanskan Agromek-näyttelyssä oli odotteleva tunnelma
38 Tuotantoeläinten loiset ovat Suomessa hyvin hallinnassa
44 Apuvälineitä luomukotieläinyrittäjän tueksi

Nautakarja

14 Miljoonat lihanaudat viedään toiseen maahan kasvatettavaksi Etelä-Euroopassa
24 Tasalaatuinen seosrehu antaa tasaisen maitomäärän
30 Lypsylehmien kolmiroturisteytykset kiinnostavat isojen karjojen omistajia
34 Suomalainen umpeenpanokäytäntö on tutkitusti hyvä

Sika

6 Sianrehujen salmonellavalvonta on taloudellisesti kannattavaa
42 Luomusikatuotannossa on kasvun varaa ja mahdollisuus hyödyntää vanhaa sikalaa
48 Ranskan sikatutkimuksen tavoitteena hyvät olosuhteet sikalaan

Kolumnit

23 Yrittäjältä: Strategiaa ja digitalisaatiota
37 Eläinlääkäriltä: Antibioottien käyttötarpeita vähennettävä kaikin keinoin
47 Hyvinvointia tuotantoeläimille: Eläinten hyvinvointi edistynyt

Vakiopalstat

5 Maailman tautitilanne
52 Euroopan maitokatsaus: Satsauksia lehmien terveyteen
54 Uutisia ja uutuuksia
56 Hintaseuranta
58 Tuotosseurannan tuloksia

Kannen kuva: Pirjo Mälkiä